

Obr. 1 Návraty lejska bělokrkého (*Ficedula albicollis*) na rodnou lokalitu v 1.–8. roce po narození ♦ Obr. 2 Počet ptáků narozených na lokalitě, kteří se vrátili (v %), z počtu okroužkovaných zdárně vylétnutých mláďat v daném roce ♦ Obr. 3 Zastoupení navrátilců a přistěhovalců v rodičovské populaci lejska bělokrkého na hnízdišti Dlouhá Loučka–Sovinec. Orig. M. Krále

Nejvyšší věk 8 roků a 13 dnů byl zjištěn u samice s číslem kroužku U-7474, která byla kroužkována 18. 6. 1980 ve stáří 11 dnů a naposledy kontrolována 20. 6. 1988 při krmení mláďat ve vzdálenosti 1 000 m od své rodné budky. Nejstarší samec s kroužkem číslo T-136544 byl kontrolován ve stáří 8 roků a 11 dnů při krmení mláďat ve vzdálenosti 800 m od své rodné budky.

Kontrolou 353 odchycených dospělých samců a samic v letech 1986–1988 a 1998

až 2000 bylo zjištěno (obr. 3), že rodičovskou populaci tvoří z 25 % navrátilci, z 25 % dřívější přistěhovalci (hnízdí zde již nejméně podruhé a nepocházejí z této lokality) a z 50 % nových přistěhovalců (hnízdí zde poprvé a rovněž nepocházejí z tohoto hnízdiště). Z toho struktura samčí populace měla hodnoty 26 % navrátilců, 26 % dřívějších přistěhovalců, 48 % nových přistěhovalců a samičí populace 25 % navrátilců, 24 % dřívějších přistěhovalců a 51 % nových přistěhovalců.

Mezi přistěhovalci na této lokalitě byli v jiných letech podle kroužků identifikováni jedinci, kteří se narodili na lokalitách Leština, Hynkov a Velký Kosíř, tj. ve vzdálenosti 19–35 km od hnízdiště Dlouhá Loučka–Sovinec. I tato zjištění podporují předpoklad, že vtištěným domovem nemusí být pouze místo vylétu z hnízda, ale i jeho širší okolí.

Ceny časopisu Živa za rok 2005

Slavnostní předání cen časopisu Živa za nejlepší články roku 2005 proběhlo 26. 4. 2006 v reprezentačních prostorách Akademie věd ČR v pražské vile Lanna (viz 3. strana obálky). Ceny přišli předat předseda AV ČR prof. RNDr. Václav Pačes, DrSc., děkan PřF UK a předseda redakční rady časopisu Živa prof. RNDr. Pavel Kovář, DrSc., předseda Ediční rady AV ČR PhDr. Martin Steiner a její místopředseda doc. Ing. Jan Krekule, DrSc., RNDr. Jitka Radová z Ministerstva životního prostředí a jednatelka Nadace Živa Mgr. Šárka Orlíková. Ocenění převzali následující autoři:

Purkyňova cena:

Martin Košťák: Coleoidea — živoucí fosilie? I. a II.

Zvláštní ocenění časopisu Živa:

Josef Fulka: Klonování savčího embrya (1.–3.)

Cena Živy (25–30 let):

Adam Petrušek: Zoologické krásy Jadrana. Žahavci I. a II.

Cena Živy — Junior (do 25 let):

Jana Vaňková: Jak rostliny osidlují opuštěná odkaliště?

Cena Antonína Friče:

Daniel Stančík: Květy „země lidojedů“ (I.–VI.)

Laureáty prvních čtyř cen volí redakční rada a členové redakce. Při rozhodování zvažují několik kritérií: originalitu námětu — velmi jsou ceněny články, které vycházejí z vlastního výzkumu a seznamují tak

čtenáře s aktuálním děním v české vědě, dále pak srozumitelnost textu a kvalitu obrazového doprovodu.

Kvalitních článků však vyšlo v loňském ročníku skutečně mnoho. Vysoce hodnoceny tak byly kromě oceněných i další — z návrhů na Purkyňovu cenu je třeba zmínit zejména Neviditelný svět mikrobiologů autorů Z. Palice a J. Haldy, z návrhů na Zvláštní ocenění pak Zoologické krásy Jadrana (A. Petrušek a kol.) a Květy „země lidojedů“ (D. Stančík). Mezi vážnými kandidáty na Cenu Živy v kategorii 25–30 let byl také článek Trojmezemský prales — realita nebo mýtus? (M. Svoboda), v kategorii do 25 let příspěvky dva: Chudozubí savci — tvrdý oříšek savčí fylogeneze (J. Robovský) a Za co všechno vědčíme genomovým parazitům (M. Matoušková).

O ceně Antonína Friče jako každý rok rozhodli v anketě sami čtenáři. Ze všech došlých anketních listků bylo vylosováno pět čtenářů, kteří získají knihu V. Zeleného Rostliny Středozemí z nakladatelství Academia: M. Pechancová (Česká Třebová), P. Jonáš (Litomyšl), L. Krejcar (Jablonec nad Nisou), M. Šandera (Jičín) a J. Večerka (Prostějov). Všem hlasujícím děkujeme.

Poděkování také patří Nadaci Živa, díky níž jsou Cena Živy a Cena Živy — Junior honorovány 10 tisíci korun. Nadace tak poskytuje podporu studentům a mladým vědcům, kteří mají zájem o popularizaci své práce.

Redakce